

Spoštovani navzoči !

Ravno smo bili v Žrelcu, na grobu Joška Tischlerja, kjer smo se spomnili narodnega buditelja, pedagoga in politika Joška Tischlerja.

Tudi v zvezi z 80-letnico vrnitve Koroških Slovencev, smo se spomnili Joška Tischlerja, saj je pogumno obiskoval taborišča v Nemčiji in bodril pregnance, naj zdržijo in naj ohranijo vero in materin jezik.

Kot veste, je imel ogromne zasluge, ko so se pregnanci vrnili in ko jih koroške oblasti niso hotele sprejeti ter jim niso dovolile, da izstopijo iz vagonov, ki so jih pripeljali v domovino. Tischlerjevi kontakti in njegova vztrajnost so končno zmagali.

Prof. Joško Tischler je bil pred 77-imi leti, točno leta 1949, tudi ustanovitelj in prvi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, ki ga je dvakrat vodil, in ki je bil izredno zaslužen za slovenski narod na Koroškem na mnogih področjih.

Mnogo tega bi lahko še dodal, vendar to ravno sedaj ni potrebno. Kot veste je izšla v teh mesecih obširna knjiga zgodovinarja, prof. Dr. Andreja Rahtena, ki na 300 straneh temeljito opisuje življenjsko pot vodilnega politika in šolnika koroških Slovencev. Knjigo spremlja tudi razstava o dr. Tischlerju.

To knjigo je pa treba brati skupaj s tisto knjigo, ki je izšla, ko je Narodni svet obhajal 40 - letnico svojega obstoja in istočasno ob deseti obletnici smrti dr. Joška Tischlerja, leta 1989. Naslov knjige je "Zvest domu, narodu in Bogu". Mislim, da je to bilo istočasno vodilo in geslo vseh predsednikov Narodnega sveta. Dom, narod, Bog ! Pri tej knjigi iz leta 1989 je sodelovalo okrog 30 avtorjev, med njimi tudi nekateri pokojni, kot Pavle Zablatnik, Erik Prunč, Theodor Veiter, profesor Inzko ali pa Janko Zerzer, ki se je poslovil od nas pred nekaj dnevi.

Koroški Slovenci zvesto ohranjamo spomin na dr. Joška Tischlerja tudi s podeljevanjem nagrade, ki smo jo po njem poimenovali. Mislim, da je prav, da se spomnimo v tej zvezi tudi na enega od glavnih pobudnikov te nagrade, dipl. inž. Franca Kattnika, in mu želimo vse najboljše.

Nekaj kratkih osebnih misli o Herti Maurer Lausegger - pravzaprav glavna misel: vedno sem občudoval neznansko energijo, s katero se je Herta Maurer - Lausegger lotevala stvari. Nič ji ni bilo preteško, nič ji ni bilo predaleč in nič predrago, saj vem, da je mnogokrat ostala celo brez sredstev, nikoli pa brez samozavesti in zaupanja v prihodnost. Če imamo v Svečah leseno macesnovo streho pri Einspielerjevem centru, je to deloma zasluga Herte Maurer - Lausegger, ker je o tej tehniki, o kritju hiše, ki deluje brez elektrike, napravila zanimivo zgoščenko !

Ne bom se torej dotikal dragocene ziljske noše ali pa ziljskih šeg in navad, saj bo Martina, ki je bolj poklicana, govorila o tem.

Spoštovani !

Od leta 1989 dalje, ko je bila Tischlerjeva nagrada podeljena Slovenski gimnaziji, razpisujemo tudi govorniški natečaj za mladino. Namen tega je, da se mladi ljudje navadijo javnega nastopanja in se usposablajo za naloge, ki jih narodna skupnost pričakuje od svoje izobražene mladine.

Na ta način skušamo pri šolski mladini ohranяти tudi spomin na Joška Tischlerja, prvega ravnatelja Slovenske gimnazije. Pri natečaju sodelujejo dijaki naših višjih izobraževalnih ustanov, kot so Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu, Dvojezična zvezna trgovska akademija v Celovcu in Višja šola za gospodarske poklice v Št. Petru, prvič pa je sodelovala tudi Gimnazija Alpe-Jadran iz Velikovca! Tako je letos sodelovalo sedem učenek in učencev z navedenih šol. **Fantastično !**

Zaključno tekmovanje govorniškega natečaja je bilo v sredo, 14. januarja, 2026 na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu.

Nastopili so, v abecedni vrsti, naslednji kandidati:

Dorijan Kristian Fera, 8A (Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence)

Neva Kert, 5A (Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence)

Amra Mešinović, 3. letnik (Dvojezična zvezna trgovska akademija)

Mitsche Tobias, 6B (Gimnazija Alpe-Jadran v Velikovcu)

Mojca Prosen, 4. letnik (Višja šola za gospodarske poklice v Št. Petru)

Ana Ražen, 5. letnik (Dvojezična zvezna trgovska akademija)

Teresa Srienz, 6A (Gimnazija Alpe-Jadran v Velikovcu)

Vsem dijakom se zahvaljujem za sodelovanje in jim čestitam – saj ste s svojim nastopom naredili pomemben korak na vaši poti izobraževanja in krepitev samozavesti. Moja zahvala pa velja tudi vsem mentorjem in mentoricam, ki so dijake spremljali.

Kandidati so vsi bili zelo dobri, zmaga pa samo lahko eden. Tako je žirija je odločila, da 1. nagrado prejme Mojca Prosen, iz 4. letnika Višje šole za gospodarske poklice v Št. Petru. Njen govor in govora druge in tretje najboljše kandidatke pa najdete v tiskani obliki zadaj ob vhodu v Tischlerjevo dvorano. Iskrene čestitke pa naj sprejmejo vsi udeleženci govorniškega natečaja.

Torej, Mojca Prosen je dobila prvo nagrado za svoj govor na temo:

Družba se razvija v napačno smer – vse postaja zamenljivo, vrednote razpadejo. Kje najdeš zase trdne oporne točke?

Lepo prosim zmagovalko, da nam zdaj predstavi svoj govor!

GOVOR: Mojca Prosen

2. nagrado prejme Neva Kert, 5A Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence

3. nagrado prejme Amra Mešinović, 3. letnik Dvojezične zvezne trgovske akademije

Priznanje za sodelovanje in dobropis Mohorjeve knjigarne prejmejo

Dorijan Kristian Fera, 8A (Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence)

Tobias Mitsche, 6B (Gimnazija Alpe-Jadran v Velikovcu)

Ana Ražen, 5. letnik (Dvojezična zvezna trgovska akademija)

Teresa Srienz, 6A (Gimnazija Alpe-Jadran v Velikovcu)